

ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี*

Factors Enhancing the Understanding in Operation Towards Sufficiency Economy in Sub-district Administration, Phanom District, Suratthani Province

จิตติมา ปาลกะเชนทร์**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจและปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมทั้งเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชน เลือกด้วยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 365 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ต่อด้านความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการทดสอบไคสแควร์ และศึกษาขนาดและทิศทางความสัมพันธ์ด้วยค่าแกมมา

ผลการวิจัยสรุปคือ 1) ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อยู่ในระดับมาก 2) อายุ การศึกษา รายได้ สถานภาพครอบครัว การรับรู้ข่าวสาร การเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียง และการอบรมเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ข้อเสนอแนะเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ประชาชน คือ องค์การบริหารส่วนตำบลพนม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ในกลุ่มประชาชนที่มีอายุน้อย รายได้น้อย ให้สามารถรับรู้ข้อมูลและประยุกต์ในแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน และส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อค้นหาปัญหาและแนวทางที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน นำสู่การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

คำสำคัญ : ความรู้ความเข้าใจ, หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, สุราษฎร์ธานี

Abstract

This study is a quantitative study. Aims to investigate the level and factors that enhancing knowledge and understanding of sufficiency economy philosophy that integrated in daily life of the people at Panom Local Administrative Office as well as syntheric the

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์หลักสูตรบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

** นักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยสยาม หลักสูตรบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

recommendations for Panom Local Administrative Office to develop the guideline to improve daily life practice of the people based on sufficiency economy philosophy . The sample of study were household representative and selected by simple random sampling of 365 people. The data collected by questionnaires. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, chi-square test and gamma used for testing hypotheses and measuring the relationship as well as the direction between two variables.

The findings were as follow: 1) the level of knowledge and understanding about the philosophy of sufficiency economy of the people at Panom Local Administrative Office were at high level 2) factors related to the level of knowledge and understanding of the sufficiency economy philosophy that toward to daily life of the people at Panom Local Administrative Office were age, education, income, family status, perception, participation and training in the philosophy of sufficiency economy program with statistically significant at the 0.05 level 3) the recommendations for Panom Local Administrative Office to enhancing the knowledge and understanding towards Sufficient Economy operation of the people were, promote the concept of sufficiency economy philosophy and focus on the people among low-income individuals who are less able to recognize and apply the concept of sufficiency economy philosophy in daily life. The study of qualitative research is required as well as identify the problems and solution that meet the needs of the people led to more effective development

Keywords: Understanding, Sufficient Economy, Suratthani

บทนำ

ปัญหาหนี้สินเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ เพราะเป็นการบั่นทอนความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และส่งผลกระทบต่อสังคมต่อคุณภาพชีวิตของครอบครัว หน่วยงานภาครัฐได้เห็นความสำคัญของการดำเนินชีวิตแบบพึ่งตนเอง และกำหนดให้ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) มีจุดมุ่งหมายในการแก้ปัญหาความยากจนและการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนส่วนใหญ่ของประเทศ ให้เกิดการพัฒนายั่งยืน และความอยู่ดีมีสุขของคนไทย ภายใต้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่เน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานการพัฒนาที่สำคัญของประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจภายในชุมชน ด้วยการบูรณาการกระบวนการผลิตบนฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนอย่างสมดุล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550:4)เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาประเทศเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ (จิราวุธ อิศรางกูร ณ อยุธยา และ ปรียานุช พิบูลสรารุณ, 2552 : ง)แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนายั่งยืนอย่างเป็นขั้นตอนบนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง ความพอมีพอกิน พอใช้ รู้จัก

พอประมาณ คำนึงถึงเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ไม่ประมาท ใช้อย่างรอบคอบและระมัดระวัง อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ตลอดจนมีคุณธรรมเป็นกรอบในการดำรงชีวิต ด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและรอบคอบ สามารถปฏิบัติได้จริงและใช้ได้กับทุกบริบทของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ เพราะเศรษฐกิจพอเพียงมีแนวทางที่ส่งเสริมให้บุคคลสามารถประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน ใช้จ่ายเงินที่ได้มาอย่างพอเพียง ประหยัดตามกำลังของเงินของบุคคลนั้น โดยปราศจากการกู้หนี้ยืมสิน ถ้ามีเงินเหลือ แบ่งเก็บออมไว้บางส่วน ช่วยเหลือผู้อื่นบางส่วน และอาจจะใช้จ่ายเพื่อปัจจัยเสริมอีกบางส่วน ซึ่งจากสภาพการดำรงชีวิตของสังคมทุนนิยมในปัจจุบันได้ถูกปลูกฝัง สร้างหรือกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายอย่างเกินตัวในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องหรือเกินกว่าปัจจัยในการดำรงชีวิต เช่น การบริโภคเกินตัว ความบันเทิงหลากหลายรูปแบบ ความสวยความงาม การแต่งตัวตามแฟชั่น การพนันหรือการเสี่ยงโชค เป็นต้น จนทำให้ไม่มีเงินเพียงพอเพื่อตอบสนองความต้องการเหล่านั้น ส่งผลให้เกิดการกู้หนี้ยืมสิน เกิดเป็นวัฏจักรที่บุคคลหนึ่งไม่สามารถหลุดออกมาได้ ถ้าไม่เปลี่ยนแนวทางในการดำเนินชีวิต (สุวรรณา โพธิ์สุวรรณ, 2552 : 1 - 2) หลายปีที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลพนมพยายามให้ความช่วยเหลือและพัฒนาในด้านเศรษฐกิจโดยการสนับสนุนของศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร ด้วยการสนับสนุนวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้กลุ่มอาชีพ แต่ก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร องค์การบริหารส่วนตำบลพนม ได้นำแนวทางการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ เพื่อประชาชนในพื้นที่ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถดำรงชีวิตได้ในทุกวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทั้งส่วนตนและส่วนรวม เพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนได้ต่อไป และได้้นำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปี องค์การบริหารส่วนตำบลพนม 2554-2556 โดยจัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมที่สอดคล้องตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ที่รู้จักพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน ด้วยความรู้และคุณธรรม เป็นปัจจัยหนุนเพื่อนำไปสู่การอยู่ในสังคมที่ยั่งยืน (แผนพัฒนาสามปี องค์การบริหารส่วนตำบลพนม, 2554)

จากปัญหาและการดำเนินงานที่หน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีพยายามปรับแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา แต่ยังคงพบว่า ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว และการขยายตัวไปทั่วทั้งจังหวัดทั้งภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม ยังส่งผลให้ประชาชนบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อขยายที่ดินทำกินไปยังอำเภอต่าง ๆ รวมทั้ง ระดับตำบล ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อำเภอพนม เป็นตำบลหนึ่งในจำนวน 6 ตำบลของอำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย 9 หมู่บ้าน มีประชากรประมาณ 4,051 คน ประชากรร้อยละ 80 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมประมาณ และพื้นที่ร้อยละ 60 ของพื้นที่ทั้งหมดเป็นพื้นที่ป่า และมีการบุกรุกเพื่อใช้เป็นที่ดินทำกิน ในการดำเนินชีวิตของชุมชนนี้ยังมีปัญหาทางสังคมเกิดค่านิยมในทางที่ผิด มีความต้องการทางด้านวัตถุที่เกินความจำเป็นทำให้ต้องมีการกู้หนี้ยืมสินเพื่อตอบสนองความต้องการ ค่าครองชีพในปัจจุบันสูง อีกทั้งปัญหาเสพยาเสพติด รายได้ไม่พอกับรายจ่ายในการดำรงชีวิต (องค์การบริหารส่วนตำบลพนม, 2554)

จากความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมานี้ สะท้อนให้เห็นว่า ถึงแม้จะมีความพยายามในการน้อมนำแนวคิดปรัชญาพอเพียงมานำใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนก็ตาม แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง ซึ่งอาจเป็นเพราะประชาชนยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการดำรงชีวิตที่แท้จริง ซึ่งจากการทบทวนเอกสารวิชาการ พบว่า มีงานวิจัยที่หลากหลายในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการน้อมนำหลักคิดการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่สะท้อนถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องในบริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะประชาชนที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม จังหวัดสุ

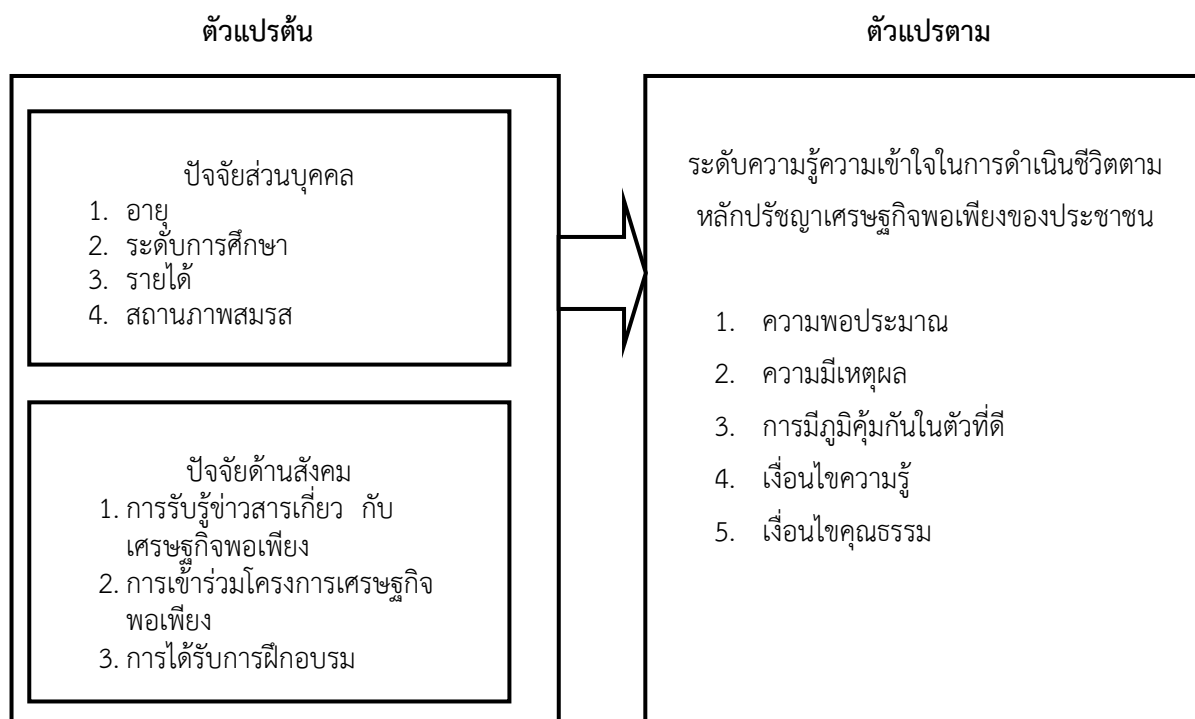
ราษฎรธานี ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับส่งเสริมให้ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี และประชาชนโดยทั่วไป นำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ด้วยสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ความเป็นอยู่อย่างพอเพียง มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม มีความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและยั่งยืน และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการสร้างความรู้ความเข้าใจในดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 9 หมู่บ้าน มีจำนวนทั้งสิ้น 4,051 คน โดยคำนวณจากการใช้สูตรของ Taro Yamane และเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ 365 คน ซึ่งได้กรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ ดังแสดงในรูปที่ 1 ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และสถานภาพสมรส ส่วนปัจจัยด้านสังคม คือ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียง การได้รับการฝึกอบรมตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผลการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

1. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีอายุมากจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีอายุน้อย

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีการศึกษาสูงจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาต่ำกว่า

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีรายได้สูงจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่ำ

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่สมรสแล้วจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่ยังไม่สมรส

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีการรับรู้ข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีการรับรู้ข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อย

สมมติฐานที่ 6 ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียง จะมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียง

สมมติฐานที่ 7 ประชาชนที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง จะมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียง การฝึกอบรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคำถามแบบปลายปิด (Close Ended Questionnaires)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงข้อคำถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 2 ระดับ ได้แก่ ไม่ใช่ = 0 และ ใช่ = 1 โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

ความพอประมาณ

ความมีเหตุผล

การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

เงื่อนไขความรู้

เงื่อนไขคุณธรรม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaires) ที่ต้องการให้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่

3. วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจและการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ

2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ความสมบูรณ์ด้านโครงสร้างรูปแบบของแบบสอบถามด้านการใช้ภาษา และอื่น ๆ ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

3. นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-test) เพื่อหาความเชื่อมั่นกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะประชากรคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ตัวอย่างมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- ค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.59 ลงไป หมายถึง ค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับต่ำ
- ค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.60 – 0.77 หมายถึง ค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.78 ขึ้นไป หมายถึง ค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

k = จำนวนข้อของแบบวัด

S_i^2 = ความแปรปรวน (variance) ของข้อ i

S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม หรือความแปรปรวนระหว่างผู้ตอบ

จากการทดสอบแบบสอบถาม ครั้งนี้ผลการทดสอบ มีค่า Alpha = 0.795 หมายถึง มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์สูง ดังนั้นสามารถกล่าวสรุปได้ว่าเครื่องมือชุดนี้ มีความเที่ยงตรง (Validity) และค่าความเชื่อมั่นโดยรวมอยู่ในระดับที่สูง ทำให้ผู้ศึกษาไม่จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนข้อคำถามและสามารถนำแบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS เวอร์ชัน 11.5 กำหนดระดับความสำเร็จที่ระดับ 0.05 โดยกำหนดการนำเสนอผลการศึกษารูปคำบรรยายประกอบตารางในการวิเคราะห์ข้อมูล และอธิบายลักษณะทั่ว ๆ ไปของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ในรูปของ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการค่าทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square test) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2540: 328) และหาทิศทางของความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Gamma (James A. Davis, 1971 : 49) ใช้อธิบายเกี่ยวกับทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามว่าเป็นไปในทิศทางใด

ผลการศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ผลการศึกษา ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลด้วยวิธีการดังกล่าว พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 31 - 40 ปี โดยส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีรายได้เฉลี่ยแล้วต่อเดือนอยู่ที่ 10,001 - 15,000 บาท มีสถานภาพส่วนใหญ่สมรสแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์เป็นส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างที่เคยเข้าร่วมโครงการของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีจำนวน 196 คนโดยกลุ่มที่เคยเข้าร่วมโครงการพบว่า ส่วนใหญ่เป็นโครงการชุมชนพอเพียง และกลุ่มตัวอย่างที่เคยได้รับการเข้าฝึกอบรมมีจำนวน 197 คน

2. ระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ผลการศึกษา ดังนี้

จำแนกกลุ่มตัวอย่าง ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้มากและกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้น้อยในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้ค่าร้อยละแสดงระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนในด้านต่างๆ

ตาราง 1 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ระดับความรู้ความเข้าใจ	น้อย	มาก	รวม
1. ความพอประมาณ	73 (20.00)	292 (80.00)	365 (100.00)
2. ความมีเหตุผล	126 (34.52)	239 (65.48)	365 (100.00)
3. การมีระบบภูมิคุ้มกัน	99 (27.12)	266 (72.88)	365 (100.00)
4. ความรู้	112 (30.68)	253 (69.32)	365 (100.00)
5. คุณธรรม	169 (46.30)	196 (53.70)	365 (100.00)

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ความรู้ความเข้าใจระดับในเรื่องความพอประมาณ มีจำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 ในขณะที่มีกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ ความเข้าใจในระดับน้อย จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ในประเด็นเรื่องความมีเหตุผล พบว่า มีกลุ่มตัวอย่าง ที่มีความรู้ความเข้าใจระดับมาก จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 65.48 และมีกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจระดับน้อย จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 34.52 ในประเด็นการมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พบว่า มีกลุ่มตัวอย่าง ที่มีความรู้ความเข้าใจระดับมาก จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 72.88 และมีกลุ่มตัวอย่าง ที่มีความรู้ความเข้าใจระดับน้อย จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 27.12 ทั้งนี้ เมื่อสอบถามเกี่ยวกับการมีความรู้ และคุณธรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ในระดับมาก จำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 69.32 และมีกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ ระดับน้อย จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 30.68 ในขณะที่ ด้านคุณธรรม พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่ความรู้ความเข้าใจระดับมาก จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 53.70 และมีกลุ่มตัวอย่างที่ความรู้ความเข้าใจระดับน้อย จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 46.30

ผลการศึกษาดังกล่าว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทุกด้าน ทั้งในด้านความพอประมาณ การมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี รวมทั้งการมีความรู้คุณธรรม ซึ่งการมีความรู้ในด้านต่าง ๆ อาจสะท้อนถึงการดำเนินชีวิตที่อาจมีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน อย่างไรก็ตาม อาจมีความแตกต่างกันตามบริบทหรือพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างในด้านต่าง ๆ เนื่องจาก แต่ละบุคคล อาจมีข้อจำกัด หรือโอกาส ศักยภาพในการเรียนรู้ หรือการปรับใช้ในชีวิตประจำวันที่แตกต่างกันได้

การอภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถการอภิปรายผล ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

อายุ	ระดับความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน(ร้อยละ)		รวม	Chi – Square	Sig.	Gamma	Sig.
	น้อย	มาก					
น้อย (18-40 ปี)	95 (26.03)	77 (21.10)	172 (47.12)	4.55	<0.05	.22	<0.05
มาก (40 ปีขึ้นไป)	85 (23.29)	108 (29.59)	193 (52.88)				
รวม	180 (49.32)	185 (50.68)	365 (100.00)				

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ค่า Chi-Square เท่ากับ 4.55 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ น้อยกว่า 0.05 ค่า Gamma เพื่อหาระดับและทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง พบว่า ค่า Gamma เท่ากับ .22 แสดงความสัมพันธ์ในทิศทางบวกหรือในเชิงปฏิฐานโดยสมบูรณ์ กล่าวคือ อายุกับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) สรุปได้ว่า อายุมากกว่า จะมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าคนที่มีอายุน้อยกว่า เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ 1 ข้อค้นพบจากการศึกษาที่แสดงถึง อายุมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยบุคคลที่มีอายุมากกว่าจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีอายุน้อย สะท้อนให้เห็นว่าอายุมีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตต่าง ๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีอายุมาก ส่วนใหญ่จะบรรลุนิติภาวะจึงสามารถตัดสินใจในการดำเนินชีวิตด้วยตนเอง เมื่อได้รับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงสามารถนำประสบการณ์จากการใช้ชีวิตมาช่วยในกระบวนการรับรู้ได้มากกว่า จึงทำให้ประชาชนที่มีอายุมากกว่ามีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีอายุน้อยกว่า สอดรับกับการศึกษาของเฉลิมศรี ชุมเกษียณ (2550) ที่ทำการศึกษาการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับภาวะการเป็นหนี้สินของข้าราชการทหารสังกัดกองทัพอากาศ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า อายุมากกว่าเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ ศิวัต ศรีสวัสดิ์ (2552) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อายุที่ต่างกันเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การศึกษา	ระดับความรู้ความเข้าใจตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน(ร้อยละ)		รวม	Chi – Square	Sig.	Gamma	Sig.
	น้อย	มาก					
ต่ำ (ต่ำกว่ามัธยมศึกษา)	65 (17.81)	46 (12.60)	111 (30.41)	5.45	<0.01	.26	<0.01
สูง (มัธยมศึกษาขึ้นไป)	115 (31.51)	139 (38.08)	254 (69.59)				
รวม	180 (49.32)	185 (50.68)	365 (100.00)				

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างการศึกษา กับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้ค่า Chi-Square เท่ากับ 5.45 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ น้อยกว่า 0.01 แสดงว่า การศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ค่า Gamma เพื่อหาระดับและทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง พบว่า ค่า Gamma เท่ากับ .26 แสดงความสัมพันธ์ในทิศทางบวก หรือในเชิงปฏิฐานโดยสมบูรณ์ สรุปได้ว่า การศึกษาสูงมากกว่าจะมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าการศึกษาต่ำ เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ 2 การยอมรับสมมติฐานที่ว่า การศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับสูงเป็นปัจจัยที่ทำให้ประชาชนสามารถเข้าใจในเรื่องของเศรษฐกิจได้มากขึ้น เนื่องจากการศึกษาในปัจจุบันมีการทอดแทรกวิชาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ได้เรียนรู้ศึกษาอีกด้วยและการศึกษาทำให้เกิดการพัฒนาสติปัญญาซึ่งมีผลต่อการรับรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงจึงรับรู้ เรียนรู้ ได้รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำและสามารถอธิบายตามหลักของปรมะ สตะเวทิน (2539 : 112 - 118) ว่าการศึกษา เป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีความคิด ค่านิยม ทศนคติ และพฤติกรรมแตกต่างกัน คนที่มีการศึกษาสูงจะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดี เพราะเป็นผู้มีความรู้กว้างขวางและเข้าใจสารได้ดี แต่จะเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ ถ้าไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลเพียงพอ และสอดคล้องกับการศึกษาของศีลวัต ศรีสวัสดิ์ (2552) ที่ทำการศึกษาคำว่าความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ สกล พรหมสิน (2546) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลหงษ์เจริญ

อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร พบว่า การศึกษา เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเช่นกัน

ตารางที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

รายได้	ระดับความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน(ร้อยละ)		รวม	Chi – Square	Sig.	Gamma	Sig.
	น้อย	มาก					
ต่ำ (ต่ำกว่า5000-10000)	56 (15.34)	33 (9.04)	89 (24.38)	8.71	<0.01	.35	<0.01
สูง (มากกว่า10000-20001 ขึ้นไป)	124 (33.97)	152 (41.64)	276 (75.62)				
รวม	180 (49.32)	185 (50.68)	365 (100.00)				

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้ค่า Chi-Square เท่ากับ 8.71 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติน้อยกว่า 0.01 จึงสรุปได้ว่า ระดับรายได้มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) ค่า Gamma เพื่อหาระดับและทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง ปรากฏว่า ค่า Gamma เท่ากับ 0.35 แสดงความสัมพันธ์ในทิศทางบวก หรือในปฏิฐาน โดยสมบรูณ์ กล่าวคือ รายได้กับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (น้อยกว่า $P < 0.01$) สรุปได้ว่าประชาชนที่มีรายได้สูงจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่ำ เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ 3 การยอมรับสมมติฐาน รายได้มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น สอดคล้องกับการศึกษาของสกล พรหมสิน (2546) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลหงส์เจริญ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร พบว่า รายได้พอเพียงมีความสัมพันธ์กับคะแนนคุณภาพชีวิตซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเฉลิมศรี ชุมเกษียณ (2550) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับภาวะการเป็นหนี้สินของข้าราชการทหาร สังกัดกองทัพอากาศ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า รายได้เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สะท้อนให้เห็นว่ารายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อความเข้าใจบทบาทของตนเองต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในเรื่องการใช้จ่ายเงิน ทั้งนี้ จากการพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูง จะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่ากลุ่มที่มี

รายได้น้อยนั้น สามารถสะท้อนให้เห็นถึงนัยยะของการใช้ชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง จึงทำให้การดำรงชีวิตและการใช้จ่ายมีความสมดุล ทั้งจากการมีรายได้ และอาจเป็นไปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อยกว่า ต้องมีอาชีพเสริม เพื่อความอยู่รอด และอาจต้องอยู่ในภาวะหนี้สิน เนื่องจากค่าใช้จ่ายไม่ได้เป็นไปตามฐานะและตามที่ได้วางแผนไว้

ตารางที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพครอบครัวกับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สถานภาพ	ระดับความรู้ความเข้าใจ เศรษฐกิจพอเพียง		รวม	Chi – Square	Sig.	Gamma	Sig.
	น้อย	มาก					
โสด	64	41	105	7.98	<0.01	.31	<0.01
(หม้าย หย่า แยก)	(17.53)	(11.23)	(28.77)				
สมรส	116	144	260				
	(31.78)	(39.45)	(71.23)				
รวม	180	185	365				
	(49.32)	(57.68)	(100.00)				

จากตารางที่ 4 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้ค่า Chi-Square เท่ากับ 7.98 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติมีน้อยกว่า 0.01 จึงสรุปได้ว่า สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) ค่า Gamma เพื่อหาระดับและทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง ปรากฏว่า ค่า Gamma เท่ากับ .31 แสดงความสัมพันธ์ในทิศทางบวกหรือในเชิงปฏิฐาน โดยสมบูรณ์ กล่าวคือ สถานภาพสมรสที่แตกต่างกับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) สรุปได้ว่า ประชาชนที่สมรสแล้วจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่ยังไม่สมรส เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ 4 การยอมรับสมมติฐานสถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้วต้องรับภาระความรับผิดชอบมากขึ้นจากการมีชีวิตคู่ ดังนั้นการใช้ชีวิตจึงต้องรู้จักไตร่ตรองมากขึ้นกว่าผู้ที่เป็นโสด เมื่อรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงมีสติคิดพิจารณาและทำความเข้าใจได้ดีกว่า ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพที่เป็นโสดอาจไม่ต้องพิจารณาเมื่อรับรู้ข้อมูลหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเนื่องจากยังไม่มีภาระของครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบ สอดคล้องกับการศึกษาของชุมพลภัทร์ คงธนจารุอนันต์ (2551) ได้ทำการศึกษาดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในหมู่บ้านหนองมะจิบ ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการดำเนินชีวิตแบบ

เศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และศีลวัต ศรีสวัสดิ์ (2552) และความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สถานภาพสมรสลักษณะครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เช่นกัน

ตารางที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารกับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การรับรู้ข่าวสาร	ระดับความรู้ความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน (ร้อยละ)		รวม	Chi – Square	Sig.	Gamma	Sig.
	น้อย	มาก					
น้อย (รับรู้จากแหล่งข้อมูล 1-2 แหล่ง)	83 (22.74)	65 (17.81)	148 (40.55)	4.55	<0.05	.22	<0.05
มาก (รับรู้จากแหล่งข้อมูลมากกว่า 3-8 แหล่ง)	97 (26.58)	120 (32.88)	217 (59.45)				
รวม	180 (49.32)	185 (50.68)	365 (100.00)				

จากตารางที่ 5 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารกับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้ค่า Chi-Square เท่ากับ 4.55 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติน้อยกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่า การรับรู้ข่าวสารที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ค่า Gamma เพื่อหาระดับและทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง พบว่า ค่า Gamma เท่ากับ .22 แสดงความสัมพันธ์ไปในทิศทางบวก หรือในเชิงปฏิฐานโดยสมบูรณ์ กล่าวคือ การรับรู้ข่าวสารกับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) แต่ก็สะท้อนถึงตัวแปรระหว่างการรับรู้ข่าวสารกับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กันจริง จึงยอมรับสมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีการรับรู้ข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีการรับรู้ข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อย ข้อค้นพบจากการศึกษาที่แสดงถึง การรับรู้ข่าวสารมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อ

ต่าง ๆ จะมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เนื่องจากการได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อหลากหลายชนิดทำให้มีทักษะมุมมองทางความคิดในการนำข้อเท็จจริงต่าง ๆ มาพิจารณา และพัฒนาสติปัญญา เพื่อประยุกต์ใช้กับวิถีชีวิตได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกานดา เตชะชั้นหมาก (2552) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือน : ศึกษากรณีจังหวัดลพบุรี พบว่า การรับข้อมูล/ข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในขณะที่ ศีลวัต ศรีสวัสดิ์ (2552) ได้ทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เช่นกัน

ตารางที่ 6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เข้าร่วมโครงการ	ระดับความรู้ความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียง		รวม	Chi – Square	Sig.	Gamma	Sig.
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)					
	น้อย	มาก					
ไม่เคย	104 (30.11)	65 (17.56)	169 (47.67)	22.85	<0.01	.47	<0.01
เคย	76 (19.21)	120 (33.12)	196 (52.33)				
รวม	180 (49.3)	185 (50.7)	365 (100.00)				

จากตารางที่ 6 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างการเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้ค่า Chi-Square เท่ากับ 22.85 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติน้อยกว่า 0.01 จึงสรุปได้ว่า ระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) ค่า Gamma เพื่อหาระดับและทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียง ปรากฏว่า ค่า Gamma เท่ากับ .47 แสดงความสัมพันธ์ในทิศทางบวก หรือในเชิงปฏิฐานโดยสมบูรณ์ สรุปได้ว่าประชาชนที่มีการเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ 6 ข้อค้นพบจากการศึกษาที่แสดงถึง การเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์

ธานี สะท้อนให้เห็นว่า การที่ประชาชนเข้าร่วมในโครงการนั้น แสดงถึงการเห็นความสำคัญของหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิต ซึ่งการเข้าร่วมโครงการเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้สามารถทำความเข้าใจและมียอดความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นอย่างดีและสามารถนำโครงการที่ได้เข้าร่วมไปปฏิบัติใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและสอดคล้องกับการศึกษาของรัตนา เนตรแจ่มศรี (2550) ได้ทำการศึกษาการประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ กรณีศึกษาประชาชนเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติของประชาชนได้แก่ประสบการณ์ในการเข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงในระดับค่อนข้างมาก ทั้งการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติ และดวงหทัย วงษ์ราช (2542) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม的开รับข่าวสาร ความรู้ ทศนคติ และการเข้าร่วมในโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริของเกษตรกรในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า การเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นกัน

ตารางที่ 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การฝึกอบรม	ระดับความรู้ความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน(ร้อยละ)		รวม	Chi – Square	Sig.	Gamma	Sig.
	น้อย	มาก					
ไม่เคย	119 (32.60)	49 (13.42)	168 (46.03)	57.66	<0.01	.68	<0.01
เคย	61 (16.71)	136 (37.26)	197 (53.97)				
รวม	180 (49.32)	185 (50.68)	365 (100.00)				

จากตารางที่ 7 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ค่า Chi-Square เท่ากับ 57.66 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติน้อยกว่า 0.01 จึงสรุปได้ว่า การฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ค่า Gamma เพื่อหาระดับและทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการฝึกอบรมเศรษฐกิจพอเพียง ปรากฏว่า ค่า Gamma เท่ากับ .68 และแสดงว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) สรุปได้ว่า ตัวแปรระหว่างการฝึกอบรมเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กันจริง จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 7 ข้อค้นพบจากการศึกษาที่แสดงถึง การฝึกอบรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี สะท้อนให้เห็นว่า การให้ความรู้กับประชาชนผ่านรูปแบบการอบรมความรู้ความเข้าใจ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเป็นปัจจัยที่ทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ กระบวนการฝึกอบรมยังช่วยให้ประชาชนสามารถหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ทั้งการค้นคว้า การซักถามปัญหาข้อสงสัยได้เป็นอย่างดี ทำให้เข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่ไม่ได้รับการเข้าฝึกอบรม สอดคล้องกับการศึกษาของรัตน เนตรแจ่มศรี (2550) ได้ศึกษาการประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ กรณีศึกษาประชาชนเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า การประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติพบว่า การเข้าร่วมฝึกอบรมในกิจกรรมที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติของประชาชนชุมชนเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และ กานดา เตชะชนหมาก (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือน : ศึกษากรณีจังหวัดลพบุรีผลการศึกษา พบว่า การเข้ารับการฝึกอบรม/การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สรุป

1. ระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการพิสูจน์สมมติฐานจากการตั้งสมมติฐาน 7 ข้อ สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ประชาชนที่มีอายุมากจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีอายุน้อย พบว่า ปัจจัยด้านอายุมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) กล่าวคือ อายุกับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน โดยประชาชนที่มีอายุมากกว่าจะมีความรู้ความเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีอายุน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 2 ประชาชนที่มีการศึกษาสูงจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาน้อย พบว่า ปัจจัยด้านการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน โดยประชาชนที่มีการศึกษาสูงจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 3 ประชาชนที่มีรายได้สูงจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่ำ พบว่า ปัจจัยด้านรายได้มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน โดยประชาชนที่มีรายได้สูงจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 4 ประชาชนที่สมรสแล้วจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่ยังไม่สมรส พบว่า ปัจจัยด้านสถานภาพมีความสัมพันธ์กับความรู้

ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.01$) และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน โดยประชาชนที่สมรสแล้วจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่ยังไม่สมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 5 ประชาชนที่มีการรับรู้ข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีการรับรู้ข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อย และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน โดยประชาชนที่มีการรับรู้ข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีการรับรู้ข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 6 ประชาชนที่มีการเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงมากจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีการรับเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงน้อย พบว่า ปัจจัยด้านการเข้าร่วมโครงการมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน โดยประชาชนที่มีการเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงมากจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนที่มีการรับเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.01$) จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 7 ประชาชนที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนประชาชนที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงน้อย พบว่า ปัจจัยด้านการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน โดยประชาชนที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าประชาชนประชาชนที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.01$) จึงยอมรับสมมติฐาน

สรุปผลการศึกษาคือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพนม อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ได้แก่ อายุ การศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส การรับรู้ข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียง และการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย และผลการทดสอบสมมติฐานทั้ง 7 ข้อ สะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แต่ในขณะเดียวกันก็สะท้อนให้เห็นข้อจำกัดของประชาชนกลุ่มที่มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับน้อย โดยพบว่า เป็นกลุ่มประชาชนที่มีอายุน้อย การศึกษาค่ำ รายได้ต่ำ สถานภาพโสด การรับรู้ข่าวสาร การเข้าร่วมโครงการและการฝึกอบรม ดังนั้น เพื่อให้กลุ่มประชาชนที่มีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ สามารถเข้าถึง เรียนรู้ และสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผู้วิจัยจึงนำเสนอข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการศึกษาวิจัยในขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1) กลุ่มประชาชนที่มีอายุน้อย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมให้กลุ่มประชาชนที่มีคุณลักษณะดังกล่าว ด้วยการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัย เช่นการประกวดโครงการหนังสือที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ เป็นคนรุ่นใหม่ ดังนั้น การจัดกิจกรรม หรือการให้ข้อมูลข่าวสาร จึงต้องคำนึงถึงวัย การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เข้ามาเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ จะช่วยส่งเสริมให้กลุ่มคนเหล่านี้เข้าร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น

2) ในกลุ่มประชาชนที่มีสถานภาพโสด ควรมีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับกลุ่มประชาชนที่มีสถานภาพโสด เช่น กิจกรรมรู้จักการใช้จ่ายของตนเองตัวอย่างกิจกรรม คือ บันทึกรายจ่ายรายรับ รายจ่าย ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงิน เพื่อลดรายจ่าย ที่ฟุ่มเฟือย และกิจกรรมรู้จักประหยัด ตัวอย่างกิจกรรม คือ ปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ไว้กิน ไข่ขาย ใช้สินค้าที่ประหยัดพลังงาน รีไซเคิลขยะเพื่อนำมาใช้ใหม่ นำของเหลือใช้ มาทำให้เกิดประโยชน์ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความตระหนักและเล็งเห็นถึงประโยชน์ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3) ในกลุ่มประชาชนที่มีรายได้ต่ำ ถือเป็นกลุ่มที่สำคัญ ในการส่งเสริมให้เกิดการมีวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อจัดสมดุลให้เกิดขึ้นในชีวิตความเป็นอยู่ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมที่เสริมโอกาสการเข้าถึงข้อมูล ด้วยการจัดอบรม ให้ความรู้นอกเวลาทำงาน โดยมีนักวิชาการที่เชี่ยวชาญมาอบรมอาชีพเสริม เพื่อเป็นการสร้างรายได้เสริมนอกเหนือจากรายได้จากอาชีพหลัก เช่น มีการแนะนำเกษตรกรรมแบบผสมผสาน เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพียงพอในการใช้ชีวิตประจำวัน โดยมีการสอดแทรกหลักการเศรษฐกิจพอเพียงให้คนกลุ่มนี้ ได้รับรู้และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไปได้

4) ในกลุ่มประชาชนที่มีการศึกษาในระดับต่ำ เป็นกลุ่มที่มีความสำคัญและเชื่อมโยงกับการมีรายได้ รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งให้เกิดการบูรณาการหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่ระบบการศึกษาอย่างจริงจัง และเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งรณรงค์ปลูกฝังและส่งเสริมให้ประชาชนโดยเฉพาะวัยเด็กได้เห็นความสำคัญของแนวคิด/หลักการ ซึ่งอาจสร้างแรงจูงใจด้วยการทุนสนับสนุนในด้านการศึกษาในระดับต่าง ๆ เป็นการแบ่งเบาภาระผู้ปกครองในด้านค่าใช้จ่าย เช่น มีการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยเฉพาะเด็กที่มีฐานะยากจนแต่เรียนดี เป็นต้น

5) ในกลุ่มประชาชน ที่มีการรับรู้เกี่ยวกับข้อมูล ซึ่งเป็นผลจากปัจจัยหรือข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรศึกษาถึงช่องทางการรับรู้ข่าวสารที่เหมาะสม และเข้าถึงประชาชนกลุ่มเหล่านี้ อาทิ จัดเวทีประชาคมเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การใช้สื่อชุมชน การใช้สื่อวัฒนธรรม เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เพื่อโน้มน้าว เชิญชวน ให้กลุ่มคนเหล่านี้เห็นความสำคัญ และนำไปประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิต ให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น

6) ในกลุ่มประชาชนที่ไม่เข้าร่วมในการดำเนินโครงการตามหลักการเศรษฐกิจพอเพียง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับข้อจำกัดต่างๆของประชาชนที่ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้จริงควรมีการนำประชาชนในชุมชนไปศึกษาดูงานจากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อมีการเรียนรู้แลกเปลี่ยนความรู้ โดยทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำและสนับสนุนงบประมาณ

7) ในกลุ่มประชาชนที่มีข้อจำกัด และไม่มีโอกาสเข้ารับการอบรมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง จะทำให้กลุ่มคนเหล่านี้ ขาดโอกาสในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดหาแหล่งความรู้เพิ่มเติมให้กับประชาชน เช่น แจกเอกสารทุกเดือนแก่ประชาชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ และควรจัดให้ประชาชนที่ไม่เคยเข้าอบรมหรือเข้าร่วมโครงการมีการรวมกลุ่ม ในการดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเศรษฐกิจ ควรเปิดให้มีหลักสูตรรวมถึงการเขียนตำรา/หนังสือเรียนที่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อจะได้เข้าถึงประชาชนทุกลำดับชั้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในประเด็นอื่น ๆ เช่น สภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ตลอดจนวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต

2) ควรศึกษาเพิ่มเติมโดยมุ่งเน้นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและชัดเจนขึ้น โดยมีการศึกษาในบริบทที่มีความแตกต่างกัน ทั้งในเขตเมืองและชนบท เป็นต้น

3) ควรศึกษาเปรียบเทียบกับครัวเรือนที่ไม่ได้รับเลือกให้เป็นครัวเรือนในการตอบแบบสอบถาม เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับ

ที่ 10 (2550-2554). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เดอะบุคส์. ฝ่ายวิชาการ, 2550

จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และ ปรียานุช พิบูลสรารุช. ตามรอยพ่อชีวิตพอเพียงสู่การพัฒนา. กรุงเทพฯ :

บริษัทศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง จำกัด, 2552

สุวรรณา ไพะสุวรรณ. “การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรม

สวัสดิการทหารบก”. ฉบับที่ 3 (ก.ย.-ธ.ค. 2552). วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

สวนสุนันทา, 2552

องค์การบริหารส่วนตำบลพนม, แผนพัฒนาสามปี 2554. สุราษฎร์ธานี : องค์การบริหารส่วนตำบลพนม, 2554

กานดา เตชะชนหมาก. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือน :

ศึกษากรณีจังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคมและ

สิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2552

จตุพล ยะจอม. การประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน : ศึกษาในเขตเทศบาลตำบลปาย อำเภอปาย

จังหวัดแม่ฮ่องสอน. การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองและการ

ปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2552

เฉลิมศรี ชุมเกษียณ. การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับภาวะการเป็นหนี้สินของข้าราชการทหาร : ศึกษาสังกัดกองทัพอากาศ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร. งานนิพนธ์ ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง คณะมนุษยและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550

ชุมพลภัทร์ คงธนจารุอนันต์. การดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร : ศึกษาในหมู่บ้านหนองมะจับ ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551

ดวงหทัย วงษ์ราช. การเปิดรับข่าวสารกับการเข้าร่วมในโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริ ของเกษตรกร : กรณีศึกษาในเขตอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ปวัน มีนรักษะเรืองเดช. การประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ. ภาคนิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2549.

รัตนา เนตรแจ่มศรี. การประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ : กรณีศึกษาประชาชนชุมชนเกาะเกร็ด อำเภopakเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. ภาคนิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2550

ศิลาวัตร ศรีสวัสดิ์. ความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิลำเนา : ศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2552

สกล พรหมสิน. ความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตของประชาชน : ศึกษาในตำบลหงส์เจริญ อำเภอนาทม จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนสังคมบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546

อรรถพล อุทุมพร. การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ : ศึกษาในองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองและการปกครองมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2552

ภาษาต่างประเทศ

James a Davis. Elementary Survey Analysis Prentice. Inc., Englewood Cliffs, New Jersey, 1971.